

Marian Marciniak

Grudziądz - Mniszek, woj. toruńskie. Stanowisko III

Informator Archeologiczny : badania 18, 8-9

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BARAKI STARE, gm. Zaklików
woj. tarnobrzęskie

Uniwersytet Im. Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie
Katedra Archeologii

Badania prowadzili mgr mgr Jerzy Libera i Anna Zakó-
cielna. Finansowało SBIDZ w Tarnobrzegu. Pierwszy sezon
badań, Obozowiska mezolityczne oraz kultury ceramiki grzety-
kowo-dolkowej.

Stanowisko położone jest na północnym skraju Równiny Puszczańskiej stanowiącej część Niziny Sando-
merskiej. Usytuowane jest na wale wydymowym, w sąsiedztwie zabudowań wsi zwanej "Podrów", nad bezimien-
nym okresowym ciekłem, prawym dopływem Karasidwki.

Materiał zabytkowy, dla którego wykonano pełną planigrację, zalegał krzemienicowo na całym obszarze od-
wianej wydmy na przestrzeni 84 arów. W części wschodniej stanowiska, gdzie przesiano na 131 m² warstwę
o miąższości 20-30 cm, dokonano również rozpoznania stratygrafii zalegania materiałów. Łącznie uzyskano ma-
teriał liczący blisko 14 tys. zabytków krzemienianych oraz około 100 bardzo drobnych fragmentów ceramiki.

Z inwentarza krzemienianego wydzielono blisko 450 form narzędziowych, odpadków powstałych przy ich
produkcji, rdzeni oraz związanych z ich produkcją lub eksploatacją wiórow i odłupków technicznych. Narzędzia
reprezentowane są m. in. przez różnorodne zbrojniki, zdominowane przez trójkąty /rozwartokątne, prostokątne,
równoramienne oraz z retuszem trzeciego boku/. Licznie wystąpiły wszystkie odmiany trapezów, rzadziej pół-
tylczaki /w tym janiszawickie/, tylczaki /m. in. Stawinoga/ oraz bliżej nie określone fragmenty mikroliłów.
Z form pozostałych liczne są drapacze /głównie wiórowe/, bardzo zróżnicowane skrobacze oraz wióry i odłupki
różnorodnie retuszowane. Sporadycznie odnotowano ryłce, wiertniki, grociki sercowate. Inwentarz uzupełniają
rylcowce. W materiale krzemienianym wystąpiło również kilkanaście rdzeni w pełni wyeksploatowanych. Są to
okazy mikroliłowe, jednopiętwe, często o zmiennej orientacji, wiórowe lub wiórowo-odłupkowe. Towarzyszą
im odnawiaski, zatępce, wiertniczki, odłupki znoszące obojętnie pięćśko oraz części odłupki.

Liczny materiał odłupkowy oraz wiórowy jest bardzo zróżnicowany m. in. przez kształt. Obok wiórow smukłych,
regularnych, występują okazy krępe, lekko skrócone, często wiórowo-odłupkowe. Niemalże wszystkie wióry od-
bito z rdzeni jednopiętowych. Cały inwentarz krzemieniany zdominowany jest przez surowiec świecielechowaki oraz
naruszowy bałtycki, wystąpiły także odmiany krzemieni czekoladowych.

Na obecnym etapie opracowania trudno jest określić kulturowo uzyskany materiał krzemieniany. Wymienio-
ne zbrojniki występujące w towarzystwie drapaczy oraz skrobaczy znajdują swoje odpowiedniki w inwentarzach
mezolitycznych Polski. Próba powiązania tych materiałów /a także poszczególnych skupisk w jakich one zalegają/
ze znanymi nam jednostkami taksonomicznymi jest obecnie przedwczesna. Wydaje się, że przewagę stanowią
późnomezolityczne materiały, najprawdopodobniej związane z kulturą janiszawicką.

Badania będą kontynuowane.

BIAŁOBRZEGI
woj. rzeszowskie
Stanowisko 1

patrz
okres halstański

BIAŁY KOŚCIOŁ, gm. Wielka Wieś
woj. krakowskie
Stanowisko Jaskinia Duża
w Mącznej Skale

Muzeum Archeologiczne w Krakowie
Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii

Badania prowadzili dr Anna Dągan-Ginter z Muzeum Archeolo-
gicznego, mgr Barbara Drobniwicz, dr Krzysztof Sobczyk z
Instytutu Archeologii UJ przy współpracy doc. dr hab. Teresy
Madayakiej z Instytutu Geologii Czwartorzędu PAN oraz dr.
Adama Nadachowskiego z Zakładu Zoologii Systematycznej i
Doświadczalnej PAN.

Jaskinia położona jest ok. 360 m n. p. m. i ok. 30 m nad dnem doliny Kluczwydy, na jej lewym brzegu.
Otwór poprzedzony niewielkim tarasem skierowany jest ku południowi.

W środkowej partii komory wstępnej założono wykop o powierzchni 8 m². Inwentarz obejmuje ok. 1,100
zabytków krzemienianych, fragmentów ceramiki oraz przedmiotów żelaznych. Wstępna, polowa analiza pozwala
jedynie na ogólną ich charakterystykę. W górnych warstwach holoceniśkich wyróżniono 3 obiekty /jamy 1-3/ z
materiałem wielokulturowym /wyroby krzemienne, fragmenty ceramiki i przedmiotów żelaznych/ począwszy od
neolitu do czasów nowożytnych. W zachodniej części wykopu, w bezpośrednim sąsiedztwie ściany jaskini natra-
fiono na skupienie materiałów skalnarskich. Na głębokości ok. 1 m od współczesnej powierzchni osiągnięto górnio-
plejstoceński poziom leśsu z gruzem wapiennym opadający dość gwałtownie w kierunku wschodnim zalegający in
situ. W poziomie tym wystąpiło kilka wyrobów krzemienianych mocno spatinowanych o pokroju paleolitycznym.

Badania będą kontynuowane.